

REDOVISNING

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

2016-02-24

Dnr 201-2016/390

Uppdrag i regleringsbrevet angående expeditionsavgifternas storlek

Enligt regleringsbrevet ska Lantmäteriet, med utgångspunkt från kostnadsutvecklingen för inskrivningsverksamheten, fastighetsdataverksamheten och fastighetsregistreringen, senast den 1 mars 2016 redovisa vilka avgiftsändringar som krävs för att full kostnadstäckning skall uppnås. Redovisningen skall avse år 2015.

Förutsättningar

Fastighetsinskrivning

Fastighetsinskrivning avser den löpande inskrivningsverksamhet som bedrivs på kontoren i Hässleholm, Uddevalla, Eksjö, Norrtälje, Mora, Härnösand och Skellefteå. Förutom detta ingår också kostnader för styrning av inskrivningsverksamheten från huvudkontoret i Gävle samt kostnader för utveckling och förvaltning av stödsystem inom området. Dessutom ingår kostnader för uppbörd av stämpelskatt och expeditionsavgifter.

Kostnaderna för fastighetsinskrivning har ökat jämfört med föregående år. Det befintliga handläggningssystemet från mitten av 70-talet ersattes under 2014 av ett nytt IT-stöd. De årliga kostnaderna för utveckling och förvaltning av det nya systemet, inklusive amorteringar, uppgår till totalt 35 miljoner kronor. Amorteringarna uppgår till 14 miljoner kronor för år 2015 och amorteringstiden är beräknad till fem år.

Fastighetsdata

Fastighetsdataverksamhet motsvarar Lantmäteriets förvaltning av fastighetsinformation, inklusive fastighetsregistrets inskrivningsdel. I detta ingår kostnader för ajourhållning inklusive kommunala ersättningar, kvalitetsförbättrande åtgärder samt förvaltning av uppbördssystemet.

Kostnaderna för fastighetsdataverksamheten har minskat med 13 miljoner kronor jämfört med 2014. Utvecklingskostnaderna har blivit lägre eftersom Inskrivningsprogrammet avslutades under 2015.

Fastighetsregistrering

Inom området ingår fristående förvaltningsåtgärder i fastighetsregistrets allmänna del, arbetet med samfällighetsföreningsregister, planer och bestämmelser, stöd och rådgivning samt kostnader för arkiv och service till allmänheten. Här ingår även kostnader för den avgiftsfinansierade fastighetsregistreringen med 13 miljoner kronor. De totala kostnaderna har ökat med 5 miljoner mellan åren 2014 och 2015.

Nedsättningsmedel

Nedsättning enligt förordningen (1995:1459) om avgifter vid lantmäteriförrättningar. Denna nedsättning har uppgått till 6 miljoner kronor varje år under den senaste femårsperioden.

Förändrade förutsättningar för kostnadsunderlaget

Sedan det nuvarande kostnadsunderlaget för expeditionsavgifterna lades fast 1982 har ett antal beslut fattats av statsmakterna avseende delar av underlaget. Dessa beslut har medfört att kostnadsunderlaget urholkats successivt.

- Sedan mitten av 1990-talet betalar användarna avgifter för den fastighetsinformation som Lantmäteriets tillhandahåller. All fastighetsdataverksamhet, förutom förvaltningen av uppbördssystemet, finansieras av avgifter från användarna. Avgifterna för fastighetsinformation uppgår till 176 miljoner kronor för 2015. Dessa avgifter bidrar till finansieringen av uppbyggnad, drift, uppdatering och utveckling av system, databaser och information inom myndigheten.

- Sedan 2004 finansieras den förrättningsrelaterade fastighetsregistreringen via lantmäteritaxan. De omfattar 13 miljoner kronor för 2015 och ingår i det totala beloppet för "Fastighetsregistrering".
- Från och med 2016 kommer även kvalitetsförbättringar i fastighetsregistret att finansieras fullt ut av användaravgifter. De omfattar totalt 11 miljoner kronor för 2016 och gör att kostnadsunderlaget förändras på ytterligare en punkt.

Eftersom förutsättningarna för kostnadsunderlaget har förändrats, både vad gäller verksamhet och finansieringsformer, innebär det också att kravet på transparens mellan avgift och kostnader inte längre kan sägas uppfyllas. Därför behövs en ny modell för hur den fastighetsanknutna verksamheten skall finansieras.

Lantmäteriet har föreslagit en förändring av kostnadsunderlaget för expeditionsavgifterna (PM 2010-02-02 Dnr 201-2010/314). Förslaget innebär att expeditionsavgifterna netto redovisas hos Lantmäteriet och skall finansiera inskrivningsverksamheten, inklusive utvecklingskostnader. Förslaget innebär också en sänkning av expeditionsavgifterna till en nivå som speglar de faktiska kostnaderna för inskrivningsverksamheten.

Utfall 2015

Kostnaderna för de aktuella verksamheterna 2014 framgår av nedanstående tabell. I första kolumnen redovisas de totala kostnaderna. I följande kolumn dras de kostnader ifrån som finansieras via avgifter enligt lantmäteritaxan och användaravgifter. I tredje kolumnen redovisas återstående kostnader. Kostnadstäckningen visas på sista raden.

Mkr	Totala kostnader	Varav avgifter	Återstående kostnader
Expeditionsavgifter	297,8		297,8
Inskrivningsverksamhet	167,2		167,2
Fastighetsdataverksamhet	179,5	-175,9	3,6
Fastighetsregistrering	52,4	-12,9	39,5
Nedsättning	6,0		6,0
Summa kostnader	405,1	-188,8	216,3
Differens avgifter - kostnader	-107,3		+81,5
Kostnadstäckning (%)	74 %		138 %

Expeditionsavgifterna för 2015 uppgick till 298 miljoner kronor, vilket är en ökning på 10 % jämfört med 2014. De ökade expeditionsavgifterna är främst ett resultat av en ökad volym av inskrivningsärenden under året. Kostnader och avgifter för s.k. dödningsärenden är inte medtagna i sammanställningen då dessa inte ingår i kostnadsunderlaget.

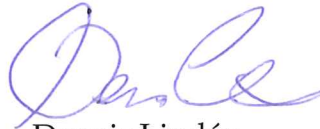
Sammanställningen ovan visar att expeditionsavgifterna ger ett överskott på över 80 miljoner kronor. Ekonomistyrningsverket rekommenderar i sitt samrådsyttrande (Dnr 4.2-786/2015) rörande avgiftsförändringar i Lantmäteriets verksamhet att förutsättningarna för Inskrivningsverksamhetens finansiering bör ses över med avseende på ekonomiskt mål och vilka kostnader som ska täckas av expeditionsavgifter.

Lantmäteriet föreslår att en översyn görs av kostnadsunderlaget bland annat mot bakgrund av att finansieringsförutsättningarna har förändrats samt att expeditionsavgifterna justeras utifrån översynen.

För Lantmäteriet

Bengt Kjellson
Generaldirektör
Lantmäteriet

Dennis Lindén
Ekonomichef
Fastighetsinskrivning